

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

Občina Miren – Kostanjevica
Miren 137
5291 Miren

E-pošta: tajnistvo@miren-kostanjevica.si
erik.lasic@miren-kostanjevica.si

Podpisnik: Katja Povhe Jemec
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 75 9f 63 cd 00 00 00 56 7d 3c 1b
Datum podpisa: 14:36, 30.03.2021
Referenčna številka: 350-37/2021/4

T: 01 478 60 07
F: 01 478 60 79
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

OBČINA MIREN - KOSTANJEVICA			
30.03.2021			
Prejeto			
SIG.	ŠTEV.	PRIL.	VR.

Številka: 350-37/2021-4
Datum: 30. 3. 2021

Zadeva: Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na okolje za Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06, Občina Miren-Kostanjevica

V prilogi vam pošiljamo strokovno mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na okolje za Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06, Občina Miren-Kostanjevica, s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi, ki ga je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Ministrstvo za zdravje soglaša s priloženim mnenjem.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Breda Kralj
višja svetovalka II

dr. Katja Povhe Jemec
po pooblastilu št. 020-3/2020/138
z dne 14. 12. 2020

Priloge:

- mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 350-21/2021-2 (256) z dne 30. 3. 2021.

Številka: 350-21/2021-2 (256)
Ljubljana, dne 30. 03. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na okolje za segment zdravje ljudi za plan: Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06, Občina Miren-Kostanjevica

Skladno z vašo vlogo št. 350-37/2021-2 z dne 05. 03. 2021 vam posredujemo mnenje po 110. členu Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17) za segment zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06, občina Miren-Kostanjevica.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz vloge Občine Miren-Kostanjevica, št. 3503-3/2020-22 z dne 01. 03. 2021, ki je bila kot nosilcu urejanja prostora posredovana Ministrstvu za zdravje in je bila priložena vaši vlogi.

Vloge za izdelavo konkretnih smernic nismo prejeli.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo objavljeno na povezavi <https://www.miren-kostanjevica.si/oppn-za-del-obmocja-te-06-v-naselju-temnica/>:

- Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06, občina Miren-Kostanjevica. Vrsta dokumentacije: Izhodišča za pripravo OPPN. Izdelovalec: STUDIO 3 d.o.o. Ajdovščina, Goriška cesta 25, 5270 Ajdovščina; številka dokumenta: 780-20; datum: avgust 2020.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- 4. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19).
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009
- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni strani Ministrstva za zdravje (<http://www.mz.gov.si/>)

1 MNENJE O VERJETNOSTI POMEMBNEJŠIH VPLIVOV PLANA: VERJETNI POMEMBNI VPLIVI NA ZDRAVJE IN POČUTJE LJUDI

1.1 ZNAČILNOSTI IZHODIŠČ

a) Splošno o planu

Namen OPPN je urbana aktivacija večjega nezazidanega območja v naselju Prade, znotraj planskih Območje OPPN obsega zemljišče parc. št. 1565/112, 1565/128, 1603/8, 1603/9, 1665 k.o. 2333. Temnica. Površina območja znaša 0,7 ha.

V območju se določijo tri gradbene parcele stavb, na katerih se skupno zgradijo tri stanovanjske hiše. Določijo se površine za skupni dovoz. Določijo se trase in pogoji za komunalno opremljanje.

b) Ugotovitve v zvezi s planom

Temnica je naselje v Občini Miren - Kostanjevica s približno 160 prebivalci. Pozidava je v starejših delih naselja strnjena, v nizih, novejša poselitev pa je pretežno enodružinska gradnja. Območje OPPN se nahaja na robu vasi kjer prevladuje posamična gradnja stanovanjskih hiš. Naselje ima dobro cestno povezavo LC 260032 Vojščica (križišče) - Temnica.

V naravi je območje OPPN travnata površina v zaraščanju. Enota nima urejenega lastnega priključka na lokalno cesto, vodovodni priključek, priključek na meteorno kanalizacijo in priključek na fekalno kanalizacijo. Elektroenergetski priključek je v bližini območja. Priključka na TK kabel ni.

Območje OPPN se nahaja na širšem vodovarstvenem območju, določenem na podlagi občinskih odlokov (VK):63262, vodovarstveni režim 3.

Nahaja se na vodnih telesih podzemnih voda, šifra: SIVTPODV5019, ime vodnega telesa: OBALA IN KRAS Z BRKINI, s tremi tipičnimi vodnimi vodonosniki: kraški vodonosniki (kraški, pretežno zelo skraseli), vodonosniki v flišnih plasteh (razpoklinski), prodni zasipi obalnih rek (medzrnski).

1.2 ZNAČILNOSTI VPLIVOV IN OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA ZARADI VPLIVOV PLANA

a) Značilnosti vplivov

V zvezi z izvedbo plana lahko pričakujemo naslednje pomembnejše vplive na okolje, ki imajo lahko vpliv tudi na zdravje in počutje ljudi:

Faza gradnje:

- onesnaževane zraka predvsem s prahom zaradi gradbenih del,
- obremenjevanje okolja s hrupom prav tako zaradi gradbenih del,
- nastajanje gradbenih odpadkov vključno z zemeljskimi izkopi
- onesnaževanje tal in podzemne vode v primeru neustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi ali nevarnimi odpadki ali nezgode z njimi v povezavi z gradbenimi deli,

Faza obratovanja

- onesnaževanje zraka zaradi ogrevanja stavb in zaradi lokalnega prometa z motornimi vozili,
- obremenjevanje okolja s hrupom zaradi lokalnega prometa z motornimi vozili,
- nastajanje komunalnih odpadkov
- nastajanje komunalnih odpadnih vod in onesnaženih padavinskih odpadnih voda

b) Značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta

Prizadeta so lahko predvsem stanovanja ob robovih območja predvidenega plana.

Prizadeta je lahko kakovost podzemne vode na vodovarstvenem območju in tudi zaradi kraških, razpoklinskih in skraselih vodonosnikov, ki so ranljivi za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v oddaljenih predelih.

1.3 POMEN IN RANLJIVOST OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA

Območja, ki bodo verjetno prizadeta, so območja stanovanj, ki jih z vidika vplivov onesnaževanja okolja na zdravje ljudi ocenjujemo kot ranljiva.

Prizadeta je lahko podzemna voda na vodovarstvenem območju, za celotno območje, ki se iz tega vodnega vira oskrbuje s pitno vodo.

1.4 MNENJE O VERJETNEM POMEMBNEM VPLIVU NA ZDRAVJE LJUDI:

Na podlagi podatkov o značilnostih plana, podatkov o značilnostih vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana ter podatkov o pomenu ranljivosti območij, ki bodo verjetno prizadeta ocenjujemo, da izvedba Občinski podrobni prostorski načrt za del območja TE 06 v obliki in obsegu kot je to opisano v izhodiščih plana, verjetno ne bo imela pomembnega vpliva na zdravje in počutje ljudi.

OPOMBA:

Mnenje je izdelano s predpostavko, da bodo v planu upoštevane konkretne smernice podane v nadaljevanju tega mnenja.

Stopnja upoštevanja smernic bo preverjena v naslednjih fazah sprejemanja plana.

OBRAZLOŽITEV

Rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na

- značilnosti plana,
- značilnosti vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana
- pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta

povzročila izvedba obravnavanega plana in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, so pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, nastajanje komunalnih in onesnaženih padavinskih odpadnih voda, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki) v obliki in obsegu kot je to opisano v izhodiščih plana verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje ljudi.

POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd.) ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Z okoljsko zakonodajo določene mejne vrednosti so stvar politične odločitve in ne jamčijo popolne odsotnosti tveganja za pojav negativnih učinkov na zdravje ljudi.

- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

2 KONKRETNE SMERNICE

2.1 ZRAK

Zaradi zmanjšanja onesnaževanja zraka se za ogrevanje prednostno načrtuje priključevanje stavb na sisteme daljinskega ogrevanja.

Pri vseh vrstah ogrevanja imajo prednost energetski viri, ki manj onesnažujejo zrak (alternativni viri, zemeljski plin, utekočinjen naftni plin, kurilno olje).

Na območjih stanovanj se načrtujejo območja, kjer je dovoljen zgolj lokalni promet in dostava blaga ter tehnike za umirjanje prometa.

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje prašenja. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, Uradni list RS, št. 21/11

2.2 HRUP

Nova stanovanjska soseska ne predstavlja pomembnejšega vira hrupa za okolico. Je pa pomembno, da se previdno umeščajo v prostor toplotne črpalke in prezračevane naprave, ki povzročajo hrup, ki je lahko v mirnem okolju in še posebej v nočnem času zelo moteč. Predlagamo torej previdnost in upoštevanje dejstva, da bo hrup teh naprav verjetno najbolj moteč v nočnem času (spalnice), zato naj se to pri postavitvi stavb in izbiri lokacij za omenjene naprave smiselno upošteva.

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za zmanjševanje hrupa. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. V času gradnje naj se okoliške prebivalce pravočasno in natančno obvesti o časovnem poteku in izvajanju najbolj hrupnih gradbenih del, da se hrupu po možnosti lahko izognejo.

2.3 VODE

Prostori in mesta, kjer se bodo med gradnjo, obratovanjem in opustitvijo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z začasnim skladiščenjem nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva, olja in maziva, pesticidi, gnojila) morajo biti urejeni kot zadrževalni sistem - lovilna skleda-, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oziroma tekočin.

Prometne cestne, manipulativne in intervencijske površine in površine mirujočega prometa (npr. parkirišča) morajo biti utrjene, odvajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s teh površin mora biti urejeno preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.

Pokrite prometne vozne površine in parkirišča ter garaže, zlasti podzemne garaže morajo biti urejene v obliki zadrževalnega sistema – lovilne sklade, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej lahko nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino nevarnih snovi oziroma tekočin.

2.4 ZELENE POVRŠINE

Zelene površine je treba načrtovati tako, da omogočajo zdrav življenjski slog in krepitev zdravja. V okviru obravnavanega plana je v ta namen treba na primeren načrtovati:

- a) Zelene površine v stanovanjskih območjih
 - o Zelene površine v območjih s pretežno eno- in dvostanovanjskimi stavbami

- b) Zelene površine v povezavi s prometnimi ureditvami
- Drevoredi
 - Ureditve peš in kolesarskih povezav
 - Ureditve stanovanjskih ulic

Podrobnejši napotki za načrtovanje so dosegljivi na spletni povezavi

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf>

2.5 VAROVANJE PRED NEIONIZIRNIMI SEVANJI: RADON

Območje občine Postojna je prepoznano kot območje z možnostjo večje izpostavljenosti radonu¹ v zaprtih prostorih, zato je treba gradnjo objektov (stanovanjske stavbe, šole, vrtci, nastanitvene kapacitete za potrebe zdravstva, domovi starejših občanov in podobno) načrtovati na način, ki bo preprečeval vstop radona v stavbo.

Pri gradnji je treba upoštevati Smernice za gradnjo radonsko varnih novih stavb novogradenj².

2.6 SVETLOBNO ONSNAŽEVANJE

Razsvetljava cest in javnih površin, poslovnih stavb, ustanov, fasad, naj se načrtuje tako, da osvetljenost, ki jo povzroča na oknih varovanih prostorov, ne bo presega mejnih vrednosti, ki so za tovrstne prostore predpisane v skladu s predpisom, ki ureja svetlobno onesnaževanje.

2.7 OSONČENOST

Območja stanovanj se v zvezi z osončenjem načrtuje tako, da so za stanovanjske stavbe izpolnjene zahteve iz slovenskega standarda, ki ureja svetlobo v notranjih prostorih³. Ta med drugim navaja, da naj ima v stanovanju vsaj en bivalni prostor osončenje, ki na sredi okna tega prostora traja štiri ure dnevno.

Območja stanovanj se načrtuje tudi tako, da je osončenost stanovanjskih stavb zagotovljena najmanj v obsegu kot ga zahteva tehnična smernica, ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah⁴. Smernica med drugim zahteva, da mora biti sončnemu sevanju izpostavljena površina zunanega ovoja stavbe osončena od povprečne višine 1 m nad terenom navzgor, v času:

- zimskega solsticija (21. 12.) najmanj 2 uri, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 30^\circ$ odstopanja od smeri jug,
- ekvinokcija (21. 03. in 23. 09.), najmanj 4 ure, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 60^\circ$ odstopanja od smeri jug,
- poletnega solsticija (21. 06.) najmanj 6 ur, upošteva se horizontalna projekcija vpadnega kota sonca v območju $\pm 110^\circ$ odstopanja od smeri jug.

2.8 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEBAM

Za prilagajanje podnebnim spremembam se načrtuje:

Obvladovanje visokih temperatur

a) Ukrepi na nivoju stanovanjskih območij:

- Mreža zelenih koridorjev, manjših odprtih površin, obcestnih dreves ter zelenih streh in sten, ki imajo učinek evaporativnega hlajenja in nudijo senco hišam;
- Načrtovanje ribnikov, javnih kopališč in privatnih bazenov za kopanje, fontan;

¹ Uredba o nacionalnem radonskem programu (Uradni list RS, št. 18/18 in 86/18)

² Uprava RS za varstvo pred sevanji in Zavod za gradbeništvo Slovenije. Smernice za gradnjo radonsko varnih novih stavb novogradenj. 2017. Dostopno na: <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSVS/Smernice-Radon/Radon-Smernice-za-novogradnje.pdf>

³ SIST DIN 5034-1:1997 Dnevna svetloba v notranjih prostorih - Splošne zahteve

⁴ Tehnična smernica TSG-1-004:2010 Učinkovita raba energije

- Orientacija stavb in ulic na način, da zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote in omogočajo boljšo prevetrenost tudi z lahnim vetrom;
- Načrtovanje »hladnih materialov« za utrjevanje cest in velikih parkirišč, da se poveča refleksija sončnih žarkov (treba pa je upoštevati problem bleščanja) ali načrtovanje materialov, ki povečajo permeabilnost padavin v tla, kar poveča učinek hlajenja zaradi evaporacije;
- Načrtovanje mreže »hladnih« streh iz svetlo obarvanih materialov, ki zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote in zmanjšujejo potrebo po dodatnem mehanskem hlajenju.

b) Ukrepi na nivoju stavb

- Zasaditve, ki senčijo stavbe in napredne zasteklitve, ki zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote;
- Načrtovanje uporabe materialov, ki preprečujejo penetracijo toplote vključno z uporabo »hladnih« gradbenih materialov ter zelenih streh in zelenih sten;
- Načrtovanje inovativne uporabe vode za hlajenje vključno z uporabo talne in površinske vode;
- Načrtovanje mehanskega hlajenja vključno s toplotnimi izmenjevalci in klasičnimi klima napravami.

Ukrepi za upravljanje z zalogami vode

- Načrtovanje uporabe očiščene odpadne vode za zalivanje, namakanje in za splakovanje stranišč;
- Načrtovanje uporabe neonesnažene padavinske odpadne vode s streh za splakovanje stranišč in za rabo za zalivanje in namakanje;
- Podzemno skladiščenje padavinske odpadne vode za uporabo (zalivanje, namakanje) v sušnih obdobjih (evaporativno hlajenje).

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

ANDREJ
URŠIČ

Digitalno podpisal
ANDREJ URŠIČ
Datum: 2021.03.30
08:35:00 +02'00'

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

SONJA
JERAM

Digitalno podpisal
SONJA JERAM
Datum: 2021.03.30
09:58:07 +02'00'

Ivanka Gale, dr. med., spec. hig. in javn. zdravja

IVANKA
GALE

Digitally signed
by IVANKA GALE
Date: 2021.03.30
10:14:50 +02'00'

za Peter Otorepec, dr. med. spec. higijene in MDPŠ
Predstojnik

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

IRENA VENINŠEK PERPAR

Digitalno podpisal IRENA VENINŠEK PERPAR
Datum: 2021.03.30 10:23:00 +02'00'

